

Från disciplin till frihet

Predikan av pastor Eric Sjödin

**“Om nu Sonen gör er fria, blir ni verkligen fria.”
(Johannes 8:36)**

Inledning

Vi människor längtar efter frihet. Vi vill kunna bestämma över våra egna liv och göra våra egna val. Friheten är en av de största gåvorna Herren har gett oss. Men vad innebär det egentligen att vara fri? Är frihet att alltid kunna göra precis vad vi vill, eller finns det en djupare frihet som kommer från Herren?

Det finns en nära koppling mellan frihet, sanning och kärlek. Det vi älskar påverkar våra val och kan antingen göra oss friare eller hålla oss fångna. Ibland behöver vi därför kämpa mot våra egna begär och tvinga oss själva att göra det vi vet är rätt. Det kan till en början kännas som en begränsning av vår frihet, men i själva verket är det en väg till större frihet. För när vi lär oss att stå emot det onda, förändras också vår kärlek, så att det goda som först krävde ansträngning så småningom blir något vi gör av glädje.

Dagens predikan kommer att handla om hur vi människor, genom att följa Herrens bud, kämpa mot våra egna begär och samarbeta med Herren i vår andliga utveckling, gradvis kan växa in i den himmelska friheten.

Läsningar

Från den Heliga Skrift

Johannes 8:31–36:

Jesus sade till de judar som hade satt tro till honom: "Om ni förblir i mitt ord, är ni verkligen mina lärjungar, och ni skall förstå sanningen, och sanningen skall göra er fria." De svarade honom: "Vi är Abrahams barn och har aldrig varit slavar under någon. Hur kan du säga att vi skall bli fria?" Jesus svarade: "Amen, amen säger jag er: Var och en som gör synd är syndens slav. Slaven bor inte kvar i huset för alltid, men sonen stannar där för alltid. Om nu Sonen gör er fria, blir ni verkligen fria.

Översättning: Svenska Folkbibeln 1998

Från den Himmelska läran

Gudomliga Försynen # 145:

Att tvinga sig själv står inte i motsats till förnuft och frihet.

Eftersom vårt sinnes inre och yttre tankeprocesser är åtskilda från varandra, kan det inre kämpa mot det yttre och tvinga det att ge med sig. Denna kamp börjar när vi betraktar det onda som synd och försöker avstå från det. I samma utsträckning som vi avstår från det onda öppnas en dörr inom oss. När denna dörr har öppnats driver Herren bort de onda begär som har hållit vårt inre tänkande fängslat.

När det inre segrar, vilket sker när vårt inre jag har fört vårt yttre jag till samförstånd och lydnad, får vi sann frihet och verkligt förnuft av Herren.

Då leder Herren oss ut ur den helvetiska friheten, som i själva verket är ett slaveri, och in i den himmelska friheten, som är den sanna och verkliga friheten.

Predikan

Vi älskar frihet.

Vi vill vara fria att välja vart vi går, vad vi gör, vad vi säger och hur vi lever. Ofta tänker vi att frihet helt enkelt betyder att kunna göra precis vad vi vill. Men i dag uppmanar Herren oss att se djupare på vad frihet egentligen är. Herren säger:

”Var och en som gör synd är syndens slav.” (Johannes 8:34)

Och sedan:

”Om nu Sonen gör er fria, blir ni verkligen fria.” (Johannes 8:36)

Detta ger oss en annan bild av friheten.

Frågan är inte bara: Kan jag göra vad jag vill?

Den djupare frågan är: Vad är det jag vill och vart leder det jag vill mig?

För något kan kännas som frihet i början men till slut bli ett slaveri. Något annat som först känns som en begränsning kan med tiden leda till större frihet.

Låt oss tänka på girighet. Hur mycket pengar behövs för att bota girighet? Lite mer? Dubbelt så mycket? Tio gånger så mycket?

Det finns ingen summa som kan tillfredsställa girigheten, eftersom girighet egentligen inte handlar om pengar. Det är begäret som säger: ”Jag måste ha mer.”

Människan kanske äger pengarna, men till slut är det begäret efter pengarna som äger människan.

Tänk på alkohol. Hur mycket alkohol behövs för att bota ett alkoholmissbruk?

Det finns ingen sista drink som säger: ”Nu har jag fått tillräckligt för alltid.”

Begäret återkommer. Något som började som ett fritt val, den första ölen, kan gradvis bli något som känns omöjligt att avstå från.

Tänk på frosseri. Hur mycket mat behövs för att läka frosseri?

Problemet är inte maten. Mat är något bra och gott. Att njuta av en måltid tillsammans med människor vi älskar är en av livets välsignelser. Men när begäret blir vår tyrann finns det ingen mängd som kan tillfredsställa eller bota det.

Det är detta som gör synden så förrädisk. Den säger: "Du är fri! Gör vad du vill. Ta vad du vill. Njut av vad du vill. Ingen ska tala om för dig vad du får göra."

Men långsamt förändras orden.

"Jag vill ha det här" blir "Jag behöver det här."

"Jag kan sluta när jag vill" blir "Jag ska sluta i morgon."

Till slut kan "Jag väljer detta" bli "Jag vet inte hur jag ska kunna leva utan detta."

Den förmodade friheten har blivit ett slaveri.

Synden är inte bara något vi gör. Synden kan också bli något som håller oss fångna.

Ond och god frihet

Den Himmelska Läran skriver att det kan verka som frihet att göra det onda, men att det egentligen är slaveri, eftersom denna frihet kommer från självkärleken och kärleken till världen.

Däremot är det verklig frihet att göra det goda, eftersom den kommer från kärleken till Herren och vår nästa.

Dessa två slags friheter följer oss också efter döden. Den som älskar det onda blir bunden av sin kärlek, medan den som älskar det goda får leva i himlens frihet, som en medlem av en familj. (En himmelsk lära om det Nya Jerusalem #142)

Det hjälper oss att förstå varför Herren ger oss budorden. Till en början kan de låta som begränsningar: "Gör inte det här. Gör inte det där."

Men föreställ er en människa vid kanten av ett stup. Där finns ett staket och en skylt:

"Du ska inte hoppa."

Tar staketet ifrån oss vår frihet? I en mening, ja. Men i sin helhet skyddar det vår frihet. Det hindrar oss från att falla. Budorden fungerar på samma sätt.

"Du ska inte stjäla." "Du ska inte begå äktenskapsbrott." "Du ska inte mörda." "Du ska inte vittna falskt." "Du ska inte ha begär till det som tillhör din nästa."

Herren försöker inte göra våra liv mindre. Han skyddar vår möjlighet att verkligen leva. I psaltaren står det:

"Låt mig gå fram på rymlig plats, ty jag begrundar dina befallningar." (Psaltaren 119:45)

En "rymlig" plats. Herrens bud är alltså inte frihetens motsats. Buden är frihetens beskyddare.

Disciplin

Men det finns något ännu djupare här. Ibland måste vi begränsa oss själva för att bli friare. Att vi människor behöver tvinga oss själva ibland.

I Gudomliga försynen §145 står det att tvinga sig själv inte står i motsats till friheten. Tvärtom, det är en väg till verklig frihet.

Tänk på en ung människa som börjar studera musik och vill lära sig spela piano. I början är det svårt. Fingrarna gör inte som hon vill. Hon måste öva skalor, läsa noter och upprepa samma stycke om och om igen.

Ibland vill hon hellre göra något annat. Så hon måste tvinga sig själv att öva. Är hon mindre fri därför att hon måste öva? På ett sätt, ja. Hon kan inte göra det hon känner för. Men vad händer efter några år?

Det som var svårt blir naturligt. Hon kan spela musik som tidigare var omöjlig och kanske blir hon en dag en mästare. Då kan hon improvisera, uttrycka känslor och skapa musik med en frihet som nybörjaren inte ens kan föreställa sig.

Den disciplin som först kändes som en begränsning har blivit en källa till frihet. Detsamma gäller en student som genom studier blir kunnig, en lärning som blir en mästare eller en idrottare som utvecklas genom träning.

Den som alltid följer den lättaste vägen förblir begränsad av det hon ännu inte kan. Men den som övar, tvingar sig själv och anstränger sig får med tiden fler möjligheter.

Andlig disciplin

Självdisciplin skapar frihet och precis så fungerar det i vårt andliga liv.

I början kanske vi måste tvinga oss själva att tala vänligt när vi är arga, förlåta när vi vill hämnas, vara generösa när vi känner oss själviska eller tala sanning när en lögn vore lättare.

När vi gör detta, därför att Herren lär oss att det är rätt, övar vi oss i himmelsk frihet. Den Himmelska Läran förklarar att vi människor har ett inre och ett yttre tänkande.

Vårt inre kan förstå vad som är rätt, medan vårt yttre fortfarande dras till gamla vanor och begär. När vi ser det onda som synd mot Herren och försöker avstå från ondskan uppstår en kamp.

Men när vi tvingar vårt yttre att följa det goda som vårt inre förstår, handlar vi inte emot vår frihet. Vi handlar utifrån den djupare friheten. Det är vårt förnuft som inleder kampen och vår frihet som genomför den.

Då öppnas en dörr inom oss, genom vilken Herren kan befria oss från onda begär och plantera kärlek till det goda.

Förändring

Denna förändring sker inte alltid omedelbart. Våra gamla begär gör motstånd, och därför kan vi behöva gå igenom andliga frestelser. (Gudomliga försynen #145)

Men när vårt inre, med Herrens hjälp, får leda vårt yttre, då växer den verkliga friheten. Det är inte vi själva som skapar denna frihet. Det är Herren som befriar oss från vårt eget världsliga slaveri.

Detta betyder inte att det kristna livet ska vara glädjelöst. Tvärtom. Njut av livet!

Njut av god mat, högtider och fester. Arbeta och njut av frukterna av ditt arbete. Skratta med dina vänner. Res, vila, dansa och skapa nytt! Uppskatta allt det vackra i världen.

Herren kallar oss inte bort från livet, utan till ett liv där det goda förblir de goda eftersom det aldrig blir ett slaveri.

Äg saker, men låt inte sakerna äga dig. Njut av livets glädjeämnen, men bli inte deras tjänare.

Sann frihet är inte att vara utan en herre. Sann frihet är att ha Herren som vår Herre, eftersom Han befriar oss från allt annat som annars skulle förslava oss.

Och i detta fria liv så behöver vi anstränga oss. Vi behöver ibland tvinga oss själva, så vi inte blir syndens slavar.

Herren befriar

Här finns något mycket hoppfullt i dagens läsning. Herren säger inte bara att synden gör oss till slavar. Han säger:

”Om nu Sonen gör er fria, blir ni verkligen fria.” (Johannes 8:36)

Herren kan bryta våra kedjor.

Varje gång vi väljer sanning framför lögn, förlåtelse framför bitterhet, trohet framför självisk njutning, givmildhet framför girighet och måttfullhet framför överdrift, leder Herren oss ut ur slaveriet.

Till en början gör vi det goda därför att vi vet att vi borde. Men med Herrens hjälp börjar vi så småningom göra det därför att vi älskar det goda.

Precis som musikstudenten som först måste tvinga sig själv att öva, men en dag spelar med glädje och frihet.

Målet är inte att vi för alltid ska behöva tvinga oss själva. Målet är att vi ska älska det goda så mycket att vi gör det av glädje.

Då är budorden inte längre bara ett staket som hindrar oss från att falla. De har blivit en otroligt bred väg som vi vandrar med glädje.

Den Himmelska Läran, Himlen och helvetet #598, skriver att det som verkligen blir vårt eget måste tas emot i frihet, eftersom det måste förenas med vår kärlek och vilja.

Herren vill alltså inte att vi bara mekaniskt lyder Hans bud. Han vill att vi älskar det goda och därför väljer det med frihet.

Det är den friheten Herren vill ge oss.

Inte friheten att styras av varje begär, varje lust eller annat världsligt, utan friheten att välja det goda som inte förslavar oss.

Därför ska vi inte vara rädda för den ansträngning som det andliga livet ibland kräver.

Varje gång vi tvingar oss själva att göra det goda, trots att något inom oss gör motstånd, övar vi oss i frihet. Vi övar oss i kärlek. Vi övar oss i det liv som Herren vill ge oss. Och ju mer vi låter Herren forma vår kärlek, desto friare blir vi.

Så låt oss återigen lyssna till Herrens löfte:

”Om ni förblir i mitt ord, är ni verkligen mina lärjungar, och ni skall förstå sanningen, och sanningen skall göra er fria.” (Johannes 8:31–32)

Amen!